

Kam „odklidili“ Šojgua? Do důchodu rozhodně neodchází

- editor007 | 14. května 2024

RUSKO: Končí dlouholetý ruský ministr obrany a osobní přítel prezidenta Vladimira Putina. Generála Sergeje Šojgua má nahradit ekonom Andrej Bělousov. Změna přišla krátce poté, co si prezident Putin pojistil prezidentský mandát na dalších šest let. Analytici tvrdí, že rošáda je důkazem příprav na dlouhotrvající válečný konflikt. Šojgu byl vyměněn krátce před svými 69. narozeninami, do důchodu ale neodchází, naopak bude Putinem jmenován tajemníkem Bezpečnostní rady.

Bezpečnostní rada Ruské federace je pro některé reinkarnací někdejšího komunistického politbyra, pro jiné zase místem „čestného odchodu do důchodu“ státních úředníků. Byl Sergej Šojgu povýšen, nebo naopak uvržen v nemilost kvůli neúspěchům „speciální vojenské operace“, jak Rusové nazývají dva roky trvající válku na Ukrajině?

Šojgu má nově zastávat post tajemníka Bezpečnostní rady. Nahradí tak Nikolaje Patruševa, dlouholetého pracovníka sovětské tajné služby KGB a poté také ředitele nástupnické FSB, který na pozici setrval po odchodu z tajných služeb, tedy od roku 2008. Patrušev patřil po celou dobu k věrným spolupracovníkům prezidenta Putina, ačkoli na rozdíl od Šojgua nikdy nepatřil do blízkého okruhu Putinových přátel – Putin se s ním nenechával fotit na lovu, při ledním hokeji nebo judu, ačkoli se s Patruševem znali už z dob působení v leningradské KGB.

Tajemník je třetí nejvyšší pozice v Bezpečnostní radě, o jejímž faktickém významu se vedou diskuze. Jejím předsedou je prezident Vladimir Putin a zástupce předsedy někdejší premiér a prezident z let 2008 ž 2012 Dmitrij Medveděv – ten je v poslední době výrazný hlavně svými ostrými výroky na sociálních sítích a vyhrožováním jaderným konfliktem. Právě to svádí k myšlenkám, že Bezpečnostní rada je možná nevýznamné společenství, jehož představitelé si mohou po odchodu z exekutivy podobné výroky dovolit a nikdo je nebude brát vážně. Tak jednoduché to ale rozhodně není.

Daleko spíš vypovídá přesun Šojgua o tom, že ho chce mít Putin stále nablízku, stejně jako vlivného spojence a dosavadního tajemníka rady Patruševa, o jehož nové pozici Kreml slíbil informovat v následujících dnech.

Při bližším pohledu Bezpečnostní rada rozhodně jako „odkladistiště“ nepůsobí. Byla založena už v roce 1992 a je ústavním poradním orgánem, který připravuje rozhodnutí prezidenta Ruské federace v otázkách bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti, obrany a tak dále.

Podrobnou výpověď o radě přinesl před několika lety známý odborník na Rusko a spisovatel Marek Galeotti. Ten v článku zveřejněném na stránkách Marshallova centra z roku 2019 například píše, že rada sice nemá přímou pravomoc při dohledu nad tajnými službami nebo ministerstvy a je často spíš zprostředkovatelem konsenzu, má ale řadu „různých formálních i neformálních rolí a také značný vliv“.

K tomu datu byli jejími stálými členy kromě Putina, Medveděva a Patruševa jako tajemníka také šéf prezidentské kanceláře Anton Vaino, ministr zahraničí Sergej Lavrov a samozřejmě také Šojgu jako ministr obrany. Kromě nich také ředitelé zahraniční rozvědky, kontrarozvědky a ruské Národní gardy, která spadá pod ministerstvo vnitra. Podle Galeottiho se nicméně zdá, že navzdory předpokládanému vlivu byla v té době celková moc rady svěřena spíše do rukou Patruševa jako

tajemníka.

„Tajemník Bezpečnostní rady je obdobou poradce pro národní bezpečnost USA a organizuje pravidelné briefinky a jednání rady,“ píše Galeotti s odkazem na Spojené státy, kde současný poradce pro národní bezpečnost Jake Sullivan (zodpovídá se také prezidentovi) patří ke klíčovým osobám fungování státu a má zásadní roli v Národní bezpečnostní radě.

Tajemník rady v Rusku podle něj v neposlední řadě působí často také jako „bezpečnostní diplomat“, který vede vysoká jednání v Rusku i v zahraničí. Neformálně je pak podle něj rada místem, kde se silovici („muži síly“), mohou setkávat, sdělovat si své názory a diskutovat na pravidelných jednáních o společných zájmech, což rovněž nesvědčí o odchodu Šojgua na odpočinek jako takovém, ale spíše naopak.

[ZDROJ](#)